

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/224/2016
Identifikačné číslo spisu: 3101894122
Dátum vydania rozhodnutia: 23.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3101894122.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore Slovenskej republiky - Lesy Slovenskej republiky, š.p. so sídlom v Banskej Bystrici, Námestie SNP č. 8, IČO: 36038351, zastúpenej JUDr. Irenou Sopkovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Hlavná č. 25, proti žalovaným 1/ E.V., bývajúcemu vo Y., 2/ Y. L., bývajúcemu vo Y., 3/ Ing. J. F., bývajúcemu vo Y., 4/ U. J., bývajúcej vo Y., 5/ E. P., bývajúcemu vo Y., 6/ J. B., bývajúcemu vo Y., 7/ A. B., bývajúcemu vo Y., 8a/ Ing. E. L., bývajúcemu vo Y., 8b/ Y. F., bývajúcej v R., 9a/ H.C., bývajúcej vo Y., 9b/ mal. H.C. a 9c/ mal. J.C., zastúpeným C.C., bývajúcou vo Y., 10/ J. L., bývajúcemu v X., 11/ A. R., bývajúcemu v A., 12/ C. H., bývajúcemu v A., 13/ Y. R., bývajúcej v A., 14a/ V. R., bývajúcej v A., 14b/ E. L., bývajúcemu v MU., 15/ C. J., bývajúcej v V., 16/ L. Z., bývajúcej v A., 17/ J. P., bývajúcemu v A., 18/ K. C., bývajúcemu v A., 19/ J. D., bývajúcemu v A., 20/ J. Z., bývajúcemu v A., 21/ C. F., bývajúcej v IY., 22a/ S. F., bývajúcej v A., 22b/ H. F., bývajúcemu v V., 22c/ Mgr. Y. C., bývajúcej v V., 23/ G. S., bývajúcej v A., 24/ K. R., bývajúcemu v A., 25a/ H. F., bývajúcemu v A., 25b/ Ing. H. F., bývajúcemu v V., 27/ V. E., bývajúcej v A., 28/ U. J., bývajúcej v A., 29/ C. H., bývajúcej v A., 30/ U. E., bývajúcej v A., 31/ U. J., bývajúcej v H., 32/ E. J., bývajúcemu v A., 33/ Y. S., bývajúcemu v H., 34/ C.A., bývajúcej v A., 35a/ H.N., bývajúcej v H., 35b/ E. F., bývajúcemu v K., 35c/ E. F., bývajúcemu v A., 35d/ C. L., bývajúcej v H., 35e/ Y. S., bývajúcej vo Y., 36a/ S. P., bývajúcej v A., 36b/ S. D., bývajúcej v V., 36c/ H. P., bývajúcemu v L., 36d/ E. L., bývajúcej v R., 36e/ J. J., bývajúcej v V., 37/ E. E., bývajúcemu v H., 38a/ J. R., bývajúcemu v H., 38b/ H. L., bývajúcej v A., 38c/ C. V., bývajúcej v B., 39/ G. O., bývajúcemu v A., 40a/ A. Y., bývajúcemu v A., 40b/ U. X., bývajúcej v H., 40c/ Z. F., bývajúcej v A., 41/ L. D., bývajúcej v V., 43/ C. H., bývajúcej v L., 44a/ Ing. V. H., bývajúcemu v L., 45/ Y.A., bývajúcemu v A., 46/ V. Z., bývajúcej v A., 47/ B. S., bývajúcej v A., 48/ S. R., bývajúcemu v H., 49/ E. H., bývajúcemu v V., 50/ MUDr. R. Z., bývajúcej v L., 51/ V. F., bývajúcemu v A., 52a/ F. R., bývajúcej v H., 53/ Ing. J. E., bývajúcemu v A., žalovaným 1/, 3/, 4/, 5/, 7/, 10/, 11/, 12/, 13/, 14b/, 17/, 19/, 21/, 24/, 27/, 28/, 32/, 33/, 34/, 39/, 40a/, 45/, 47/, 48/, 51/ zastúpeným v dovolacom konaní JUDr. Jánom Legerským, advokátom so sídlom v Trenčíne, Nám. sv. Anny č. 25, o určenie vlastníctva, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 8 C 689/2001, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 30. júna 2015 sp. zn. 6 Co 515/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/, 3/, 4/, 5/, 7/, 10/, 11/, 12/, 13/, 14b/, 17/, 19/, 21/, 24/, 27/, 28/, 32/, 33/, 34/, 39/, 40a/, 45/, 47/, 48/, 51/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 30. júna 2014 sp. zn. 6 Co 515/2014 zmenil uznesenie Okresného súdu Trenčín z 11. decembra 2013 č.k. 8 C 689/2001-455 tak, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovaným (označeným vo výrokovvej časti tohto uznesenia odvolacieho súdu) náhradu trov konania 95 838,50 € na účet ich právneho zástupcu. Zároveň žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť týmto žalovaným náhradu trov odvolacieho konania 5 390,53 €.

1.1. V odôvodnení uznesenia odvolací súd konštatoval, že rozhodnutím vo veci samej, ktoré už nadobudlo právoplatnosť, bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá. Procesne úspešnej strane - žalovaným vzniklo preto právo na náhradu trov konania [§ 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“)]. Náhrada trov patrí len tým žalovaným, ktorí ju požadovali a boli zastúpení advokátom. Odvolateľka namietala správnosť určenia jej výšky. Odvolací súd s prihliadnutím na predmet konania vychádzal zo záverov vyjadrených v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) zo 16. mája 2012 sp. zn. I. ÚS 119/2002, v zmysle ktorého pri určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je cenou práva, ktorého sa týka právna služba poskytovaná advokátom, hodnota nehnuteľnosti, ku ktorej žalobca žiada určiť vlastníctvo.

1.2. V záverečnej časti odôvodnenia odvolací súd podal vysvetlenie výpočtu výšky náhrady trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

2. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie s tým, že v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Túto vadu mal podľa jej názoru založiť postup odvolacieho súdu, ktorý nerespektoval § 213 ods. 2 O.s.p. a pri rozhodovaní bez ďalšieho aplikoval ustanovenie právneho predpisu, ktoré v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo aplikované. Rozhodnutiu odvolacieho súdu vytýkala tiež to, že je nedostatočne odôvodnené, nepreskúmateľné a spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení veci, ktoré prehliada okolností významné pre určenie výšky náhrady trov prisudzovanej žalovaným (napríklad to, že na strane žalovaných išlo o nerozlučné spoločenstvo).

3. Žalovaní 1/, 3/, 4/, 5/, 7/, 10/, 11/, 12/, 13/, 14b/, 17/, 19/, 21/, 24/, 27/, 28/, 32/, 33/, 34/, 39/, 40a/, 45/, 47/, 48/, 51/ navrhli dovolanie buď zamietnuť alebo odmietnuť a priznať im náhradu trov dovolacieho konania.

4. Dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť uvedeným dňom, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a v možnosti uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

6.1. Dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný prostriedok prípustný)], vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

6.2. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

7. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (vid' § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 6.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (vid' § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (vid' tiež závery vyjadrené v rozhodnutí ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 36/1995).

8. Aj po 1. júli 2016 je naďalej opodstatnené konštatovanie najvyššieho súdu, v zmysle ktorého má dovolanie v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte uvádza v zátvorke odkaz na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania aj do 30. júna 2016 zodpovedala právna úprava jeho prípustnosti. Do uvedeného dňa bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon výslovne pripúšťal (vid' § 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Prípustnosť dovolania proti rozsudku upravoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p.

10. Podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 bola prípustnosť dovolania proti (aj zmeňujúcemu) uzneseniu odvolacieho súdu vylúčená, ak išlo o rozhodnutie o trovách konania (§ 239 ods. 3 O.s.p.). V danom prípade žalobkyňa napadla uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie o trovách konania a ktorým bolo rozhodnuté o trovách odvolacieho konania. Prípustnosť jej dovolania preto z 239 O.s.p. nevyplýva.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené mohlo dovolanie žalobkyne vyvolať ňou sledovaný procesný účinok iba vtedy, ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.

11.1. Dovolatelka nenamietala existenciu procesných väd konania uvedených v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

11.2. Žalobkyňa tvrdí, že jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania. Pre záver o existencii procesnej vady konania uvedenej v § 237 ods. 1 O.s.p. nebol ale významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady; rozhodujúcim bolo výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016).

12. Podľa názoru žalobkyne jej bola odňatá možnosť realizovať procesné oprávnenia tým, že odvolací súd pri rozhodovaní aplikoval iné ustanovenie právneho predpisu, než ktoré aplikoval súd prvej inštancie, nepostupoval ale podľa § 213 ods. 2 O.s.p. a žalobkyňa neoboznámil s možnosťou aplikovať toto „iné“ ustanovenie.

12.1. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 120/2013, ktoré bolo neskôr publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 134/2014, uviedol, že postup odvolacieho súdu podľa § 213 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy pri rozhodovaní o trovách konania (porovnaj tiež 3 Cdo 37/2013, 3 Cdo 86/2014 a 3 Cdo 104/2016). S týmto právnym názorom sa dovolací súd plne stotožňuje aj v preskúmvanej veci.

12.2. Žalobkyňou namietaný postup odvolacieho súdu nemohol mať preto za následok odňatie jej možnosti pred súdom konať (§ 237 ods. 1 O.s.p.).

13. Pokiaľ dovolateľka svoje tvrdenia o porušení jej procesných oprávnení dáva do súvislosti s právnymi závermi odvolacieho súdu pri rozhodovaní o trovách konania, treba uviesť, že právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávne právne posúdenie do 30. júna 2016 nezakladalo dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 O.s.p. veci (R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

14. K námietke žalobkyne, že dovolaním napadnuté uznesenie je nepreskúmateľné, nemá náležitosti v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. a z tohto dôvodu došlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., dovolací súd uvádza, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania. S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (viď sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

14.1. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť (do 30. júna 2016) zakladala len „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

14.2. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom vyplývajúcim z § 157 ods. 2 O.s.p. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

15. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkyne, ktoré bolo v čase jeho podania procesne neprípustné, nevyvolalo účinok, ktorý by umožnil uskutočniť meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia. Najvyšší súd preto jej dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

16. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.